

امام صادق(ع)

سنگ‌های زیربناى اسلام سه چیز است: نماز، زکات و ولایت که هیچ‌یک از آنها بدون دیگری درست نمی‌شود.

کافی

واحه

بسی‌چاره کسی‌که از تو بُن‌برید
آسوده‌تنی‌که با تو پیوست
سعدی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۳:۰۷	غروب آفتاب: ۲۰:۲۴
اذان مغرب: ۲۰:۴۵	نیمه‌شب شرعی: ۰۰:۱۴
اذان صبح (فردا): ۰۴:۰۴	طلوع خورشید (فردا): ۰۵:۵۱

شاپا: ۱735-3637-ISSN  
 پایگاه اطلاع‌رسانی:  
 www.jamejamdaily.ir  
 پست الکترونیکی:  
 info@jamejamdaily.ir

دوشنبه ۶ تیر ۱۴۰۱ | ۲۷ ذی‌القعدة ۱۴۴۳ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وسوم - شماره ۶۲۴۷ | استان تهران والبرز ۳۵۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۲۵۰۰ تومان | Monday - Jun 27, 2022 |

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران ■

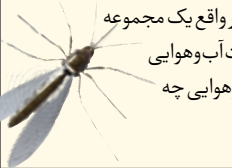
کشف عمیق‌ترین مغروق جهان



عمیق‌ترین جایی که یک کشتی در آن غرق شده حدود ۷۰۰۰ متر عمق دارد. این کشتی ۷۸ سال پس از غرق شدن در دریای فیلیپین کشف شده است. این کشتی که «سمی بی» نام دارد، متعلق به جنگ جهانی دوم است. سمی بی در جریان نبرد «سمر» در تقابل با ژاپن غرق شده بود. برای درک درست عمق غرق شدن این کشتی باید بدانیم قله کلیمانجارو ۵۸۹۶ متر ارتفاع دارد. عمیق‌ترین کشتی غرق شده قبلی در عمق ۶۴۶۹ متری کشف شده بود.

پشه راپست کن!

اگر شما برای کسی پشه مرده بفرستید، احتمالاً از این کار شما خوشحال نخواهد شد و تشکری نخواهد کرد اما دان پیج، حشره‌شناس کانادایی از این گروه نیست و معتقد است که هر پشه مرده در واقع یک مجموعه ارزشمند از داده‌هاست که به او برای انجام تحقیقاتش درباره آثار زیست‌محیطی تغییرات آب‌وهوایی کمک خواهد کرد. او به‌طور مشخص می‌خواهد بداند که گرمایش زمین و تغییرات آب‌وهوایی چه تأثیری بر وضعیت مهاجرت پشه‌ها و ورود آنها به سکونتگاه‌های جدید گذاشته است.



نکته روز

باید از توالی زلزله‌های هم‌زمان بترسیم؟

بی‌محلی به زلزله!

زمین‌لرزه‌های هم‌زمان انگار سر‌با‌زیستادن ندارد. حالا چند هفته‌ای است که مناطق مختلف این استان می‌لرزد و آخرین لرزش باعث مرگ دو نفر در جزیره کیش شده‌است اما تداوم این اتفاق تجمیع شده در یک منطقه چه معنایی دارد؟ آیا باید این لرزه‌های مداوم را پیش‌لرزه یک زلزله بزرگ بدانیم یا به این باور داشته‌باشیم آنها پس‌لرزه‌های زلزله‌گذشته بوده‌اند؟ سوال ابتدایی ما از مسعود مجرب، زلزله‌شناس یک سوال بدیهی است؛ این‌که آیا این اتفاق در علم زلزله‌شناسی معمول است؟

او معتقد است این رویه تاگی ندارد و حتی صاحب‌عنوانی در این حوزه است. مسعود مجرب می‌گوید «به این اتفاق توفان لرزه‌ای گشته می‌شود. توفان لرزه‌ای به معنای این است که خوشه‌ای از لرزه‌ها در یک منطقه بعضاً پس از یک زلزله بزرگ رخ می‌دهد و گاه پیش از آن حادث می‌شود.» همین تعریف اما سوال دیگری پیش می‌آورد. این‌که آیا ممکن است همه این لرزه‌ها، پیش‌لرزه زلزله بزرگ باشد؟ جواب مثبت است اما احتمال آن بسیار کم. چراکه یکی از سنجه‌های مهم در پیش‌بینی زلزله، داده‌کاوی رخداد‌های گذشته‌است و با این حساب باید گفت «پیشینه تاریخی زاگرس را که نگاه کنیم، متوجه می‌شویم زلزله بزرگ نداشته‌ایم. نه این‌که پتانسیل آن نباشد اما ما می‌دانیم به جز زلزله ۷/۳ ریشتری سرپل‌ذهاب، زلزله بزرگی در این منطقه نداشته‌ایم.»

یکی از پرتکرارترین سوالات دیگر در این چند هفته، به امکان وقوع سونامی در این منطقه بازمی‌گردد اما آن‌طور که این‌زلزله‌شناس می‌گوید «باتوجه به عمق کم آب درخلیج فارس، چنین امکانی به لحاظ علمی منتفی است.» شاید با شنیدن نظرات کارشناسانه این زلزله‌شناس کمی دلمان محکم شده‌باشد که احتمال وقوع زلزله شدید در هرمزگان کم است. اما متأسفانه باید بگوییم ماجرای زلزله در ایران هولناک‌تر از آن است که با احتمال کم لرزش شدید هرمزگان، دلمان قرص شده‌باشد؛ چراکه توالی مکرر چنین لرزه‌هایی برای ما چند پیام دارد. آن‌طور که مجرب می‌گوید «پیام تلخ آن این است که ما در کشور لرزه‌خیزی با انبوهی از چنین مدل‌هایی هنوز هیچ‌بودجه مطالعاتی برای این موضوع نداریم. ما در حالی در یک کشور لرزه‌خیز زندگی می‌کنیم که هیچ‌وقت درباره این رخداد جدی نبوده‌ایم. به این معنا که تنها ابزار برای کاهش آسیب‌ها و فهم جدی و درست‌تر زلزله، شناسایی الگوی رخداد‌های لرزه‌ای است که آن را هم نداریم! به این معنا که به آن اساساً باور نداریم.»

آمارهای تلخ دیگری هم از میان حرف‌های این کارشناس می‌توان متوجه شد، به عنوان مثال این‌که ایران در کل در مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن ۱۰۶۹ دستگاه لرزه‌نگاری دارد که با اضافه شدن دستگاه‌های دیگر نهاده‌ا، سرجمع شاید به ۲۰۰۰ دستگاه برسد که با توجه به پهناوری این سرزمین و لرزه‌خیز بودن آن، به نوعی خجالت‌آور است اما پیام تلخ دیگر مستتر در گفته‌های مسعود مجرب این است که «همه این ماجرا وقتی هولناک‌تر می‌شود که بدانیم ۶۰۰دشت ایران فرونشست‌کرده‌است به این معنا که اگر تا پیش از این نگران وقوع زلزله ۷ ریشتری بودیم، حالا باید نگران یک زلزله ۵/۵ ریشتری باشیم.» اغراق نیست بگوییم حرف‌های این زلزله‌شناس تلخ‌تر از خود رخدادی همچون زلزله است. اومی‌گوید «توالی زلزله‌ها در یک منطقه ما را صاحب یک الگوی لرزه‌خیزی می‌کند که این الگو در فلات ایران پیشینه دارد اما ما هیچ‌گام موثری در شناسایی این الگوها برنداشته‌ایم. شاید بعد از یک زلزله مدام این جمله شنیده شود که برای زلزله کاری نمی‌توان کرد اما باید گفت این‌طور نیست. برای زلزله هم می‌توان کاری کرد اما ما نکردیم.»

احیای دیپلماسی آبی

در روزهای پرترافیک دیپلماسی ایران شاید بتوان چهره روز را حسین‌امیرعبداللّهیان، وزیر خارجه ایران دانست اما دلیل امروز برای انتخاب او به عنوان چهره نه رایزنی‌های مداوم او با دیپلمات‌های اروپایی و میزبانی‌اش از سیاستمداران آسیایی است که خبری است که دیروز منتشر شد و بر اساس آن وزیر خارجه ایران از ادامه رایزنی دوجانبه برای پیگیری حقایه ایران از افغانستان استقبال کرده است. وزیر خارجه ایران در تماس تلفنی با امیرخان متقی، وزیر خارجه طالبان، خواستار پرداخت حقایه ایران از رود هیرمند شده است و این

موضوع از جایی یک ویژگی و اتفاق محسوب می‌شود که بدانیم در طول سال‌های گذشته دیپلماسی آبی به ورطه فراموشی سپرده شده بود. همین انفعال در زمینه دیپلماسی آبی بوده که ترکیه در سایه این بی‌توجهی پروژه‌های موسوم به «گاب» را بدون در نظر گرفتن پرداخت کشورهای پایین‌دست پیش‌برد و حالا به گونه‌ای است که وضعیت کشورهای ایران و عراق را به بحران رسانده است. از سوی دیگر حرف‌های حاکمیت افغانستان نشان می‌داد به نظر می‌رسد آنها هم باوری به حقایه هیرمند ندارند و طالبان گفته بود «اگر افغانستان کم‌آب باشد حقایه هیرمند داده نمی‌شود.» اما حالا آن‌طور که از فعالیت‌های وزیر خارجه می‌توان فهمید، اراده محکمی برای پیگیری دیپلماسی آبی در این وزارتخانه شکل گرفته است که می‌توان به بهبود وضعیت آبی کشور امیدوار شد.



قصه نبوغ و اراده

قصه امیل لری، یک برقکار معمولی فرانسوی که عاشق خودروهای سیتروئن است، قصه نبوغ و اراده است؛ همچون یک داستان ناباورانه. او ۲۰ سال پیش با خودروی ژبان خودش به قصد ماجراجویی به بیابان‌های مراکش در آفریقای می‌رود، هر چند پیش از این هم به این کشور رفته بود و می‌توان گفت سفرش چندان انتحاری نبود! او طی گشت‌وگذار در بیابان‌های حاشیه این کشور راه گم می‌کند و اتفاق بدتر وقتی می‌افتد که در میانه این دشت، برخورد با یک سنگ محور جلویی خودرویش را می‌شکند. ماجرا درست از اینجا آغاز می‌شود. او می‌داند ماندن در آن بیابان و گرما به معنای مرگ خواهد بود و اتفاقاً همین اتفاق را بهانه‌ای می‌کند برای سنجش دانش خود درباره خودرویش. اولین کاری که می‌کند جیره‌بندی آب و غذاست. پس از آن با استفاده از جعبه‌ابزاری که همراه داشت چرخ‌ها، سیستم تعلیق،

تغییر بزرگ دختر کوچک

فعالان محیط‌زیست و دوستداران طبیعت از جمله افرادی هستند که حالا تعدادشان در میان سلبریتی‌ها در حال افزایش است. این موضوع شاید به این دلیل باشد که موضوعات زیست‌محیطی دارد جایش را در میان افکار عمومی باز می‌کند اما در میان همه این سلبریتی‌های زیست‌محیطی گرنا تونبرگ، نوجوان سوئدی به نوعی ویژه است، ویژه از این جهت که هرچقدر جوامع جهانی سعی در بزرگمایی شخصیت او داشت و حتی نام او به عنوان یکی از نامزدان جایزه صلح نوبل هم مطرح شد، مخالفان رویه او هم افزایش پیدا کرد. موافقانش از لحن جدی و بزرگسال و عاصی او در رابطه با توصیه‌های زیست‌محیطی می‌گفتند و مخالفانش همه این ماجرا را یک نمایش مضحک می‌خواندند و باور داشتند



موتور و دیفرانسیل را از اتومبیلش جدا می‌کند. تصمیم امیل لری این بود که زینتش تبدیل به یک سه‌چرخه شود! ۱۲ روز روی این ایده عالی کار کرد و روز دوازدهم درحالی‌که فقط نیم‌لیتر آب برای او مانده بود کار به اتمام می‌رسد. نتیجه کار اما عالی بود. استارت می‌زند

افراد موثر بسیار دیگری وجود دارند که چون مختصات رسانه‌ای شدن گرنا را ندارند حرف‌شان به گوش کسی نمی‌رسد. آنها باور داشتند در چالش زیست‌محیطی کنونی زمین آنچه مهم است نه ظهور افرادی با مختصات صنعت رسانه و سرگرمی که افرادی است که راهکارهای کارگشا داشته باشند. حالا پس از ماه‌ها این بار سروکله او در جشنواره موسیقی گلستونبری پیدا شده و از حاضران سرخوش این جشنواره «خواستار تعهد بیشتر به آب‌وهوا» شده است. او گفته: «ما در آغاز یک وضعیت اضطراری اقلیمی و زیست‌محیطی هستیم. این یک حالت عادی جدید نیست، این بحران همچنان بدتر خواهد شد، تا زمانی که مردم و سیاره را نسبت به سود و طمع، در اولویت قرار دهیم.» تایم، او را روی جلد خود برده و معتقد است «رهبر آینده نسل است» اما همچنان مخالفانش او را یک بازیگر می‌دانند! این گفته وقتی جالب است که بدانیم مادر گرنا، خواننده ایرا و پدرش سوانته تونبری، بازیگر و البته که پدر بزرگ پدری او هم کارگردان و بازیگر است.



پاشنه آشیل کاخ سفید

آوار ریزش محبوبیت جو بایدن را اگر در نظر نگیریم، گاه‌های سریالی رئیس‌جمهور ایالات متحده را اگر کنار بگذاریم، حتی وضعیت سلامت و زوال عقلش را نادیده بگیریم، تورم بی‌سابقه اقتصادی آمریکا و بحران‌های حکومت‌داری بایدن را هم فراموش کنیم، نمی‌توانیم از پسر برحاشیه و جنجالی‌اش بگذریم. همه این موارد اگر به سقوط این رئیس‌جمهور و حتی حزب دموکرات هانینجامد، هاتر بایدن به‌تنهایی می‌تواند افول تاریخی این حزب را در آمریکا به همراه داشته باشد. هنوز بحث فساد‌های بی‌شمار اخلاقی پسر بایدن بر سر زبان‌هاست و هنوز هم تا نام او به میان می‌آید ذهن هر شهروند آمریکایی آن را مساوی با همه بی‌اخلاقی‌های موجود می‌داند اما حالا باید در کنار مفسده‌های بسیار او گزارش تازه نیویورک‌پست را هم قرار بدهیم که اعلام شده هاتر بایدن، پسر اول جو بایدن، رئیس‌جمهوری آمریکا، فوریه سال ۲۰۱۲ زمانی که پدرش معاون باراک اوباما، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا بود با جمعی از الیگارش‌های روس متحد ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، در مسکو

دیدار داشته است. یکی از افرادی که پسر بایدن در آن سال در مسکو با او دیدار داشت، تلمان اسماعیلوف است. اسماعیلوف درحال حاضر به اتهام مشارکت در پرونده قتل دو تاجر روس تحت تعقیب قرار دارد. نیویورک‌پست در بخشی از گزارش خود، به‌نقل از جیم هانسون، رئیس «گروه مطالعات امنیتی» نوشت تنها دلیلی که کسی، غیر از یک فروشنده مواد مخدر و بدکار، بخواهد با هاتر بایدن ملاقات داشته باشد این است که بخواهد به پدرش «دسترسی» داشته‌باشد.

